DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2024/588 A COMISIEI

din 6 februarie 2024

privind cererea de înregistrare, în temeiul Regulamentului (UE) 2019/788 al Parlamentului European și al Consiliului, a inițiativei cetățenești europene intitulate „European Cannabis Initiative”

(Numai textul în limba engleză este autentic)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2019/788 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind inițiativa cetățenească europeană ([1]), în special articolul 6 alineatele (2) și (3),

întrucât:

(1) La 12 ianuarie 2024, Comisiei i-a fost prezentată o cerere de înregistrare a unei inițiative cetățenești europene intitulate „European Cannabis Initiative”.

(2) Această cerere urmează cererii de înregistrare a unei inițiative cetățenești europene cu același titlu, care i-a fost prezentată Comisiei la 6 noiembrie 2023.

(3) Prin scrisoarea din 6 decembrie 2023 [C(2023) 8548 final], în conformitate cu articolul 6 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/788, Comisia a informat grupul de organizatori că, în ceea ce privește cererea de înregistrare depusă la 6 noiembrie 2023, cerințele de înregistrare prevăzute la articolul 6 alineatul (3) primul paragraf literele (a), (d) și (e) din regulamentul respectiv sunt îndeplinite și că articolul 6 alineatul (3) primul paragraf litera (b) din regulamentul respectiv nu este aplicabil. Comisia a explicat însă și că inițiativa nu îndeplinește cerința stabilită la articolul 6 alineatul (3) primul paragraf litera (c) din Regulamentul (UE) 2019/788 în ceea ce privește primul și cel de al doilea dintre cele patru obiective. Primul obiectiv solicită Comisiei „să invite statele membre să promoveze politici privind canabisul centrate pe drepturile omului, care să excludă impunerea de sancțiuni penale și administrative pentru utilizarea, deținerea și cultivarea de către adulți a plantei și a derivaților acesteia în scopuri personale”. Articolul 83 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) oferă un temei juridic pentru stabilirea unor norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în domenii ale criminalității de o gravitate deosebită de dimensiune transfrontalieră (inclusiv traficul ilicit de droguri), însă excluderea anumitor comportamente de la incriminare depășește stabilirea unor norme minime. În plus, tratatele nu prevăd un temei juridic adecvat pentru excluderea sancțiunilor administrative pentru astfel de comportamente. De asemenea, al doilea obiectiv, prin care se solicită Comisiei „să nu intervină în alegerile statelor membre de a adopta reglementări pentru o piață legală pentru utilizarea canabisului de către adulți în funcție de situația lor națională”, se află în mod vădit în afara competenței Comisiei de a propune acte legislative, întrucât acest obiectiv nu ar contribui la instituirea și la funcționarea pieței interne, astfel cum prevede articolul 114 din TFUE. În ceea ce privește cel de al treilea și cel de al patrulea obiectiv, Comisia a concluzionat că acestea nu se află în mod vădit în afara competențelor sale de a propune un act juridic în scopul punerii în aplicare a tratatelor.

(4) Prin urmare, Comisia a informat organizatorii, în temeiul articolului 6 alineatul (4) primul paragraf din Regulamentul (UE) 2019/788, că ar putea fie să modifice inițiativa pentru a ține seama de evaluarea Comisiei, fie să mențină sau să retragă inițiativa inițială, în conformitate cu articolul 6 alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) 2019/788.

(5) La 12 ianuarie 2024, grupul de organizatori a transmis o inițiativă modificată.

(6) Obiectivele inițiativei modificate, astfel cum au fost exprimate de organizatori, sunt în număr de trei. În primul rând, organizatorii invită Comisia să „convoace o adunare transeuropeană a cetățenilor privind politicile în materie de canabis, în cadrul căreia să se discute, într-un context mai larg, cu privire la: instituirea unui barem comun de sancțiuni la nivelul UE, la coerența politicilor statelor membre și la posibilitatea cetățenilor UE de a discuta între ei și cu instituțiile pe această temă sensibilă”. În al doilea rând, organizatorii invită Comisia „să favorizeze accesul la

([1]) JO L 130, 17.5.2019, p. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj

canabisul utilizat în scopuri medicale pe baza dovezilor științifice și a experiențelor pacienților și să le permită acestora să transporte canabis și derivații acestuia prescriși în scop terapeutic în întreaga UE, pentru a asigura exercitarea deplină a dreptului la sănătate". În al treilea rând, organizatorii solicită Comisiei „să aloce resursele necesare pentru cercetare în domeniul canabisului – inclusiv în medicina pe bază de plante și în medicina tradițională – pentru utilizările sale terapeutice și să partajeze rezultatele la nivel internațional".

(7) Al doilea și al treilea obiectiv coincid cu al treilea și al patrulea obiectiv din inițiativa prezentată la 6 noiembrie 2023.

(8) O anexă la inițiativa modificată oferă detalii suplimentare cu privire la obiectul, obiectivele și contextul inițiativei. În această anexă se arată că Uniunea „a adoptat treptat poziții comune cu privire la abordările inovatoare ale politicilor în materie de droguri centrate pe drepturile omului" și că mai multe state membre „și-au modificat în mod semnificativ politicile naționale care se referă la consumul nemedical și neștiințific de canabis". Aceasta face trimitere la Decizia-cadru 2004/757/JAI a Consiliului ([2]), despre care organizatorii consideră că „nu mai este în concordanță cu cele mai recente evoluții în domeniul controlului drogurilor și nu reflectă recomandările internaționale și naționale", inclusiv cele cuprinse într-un raport din 2023 al Înaltului Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului. Tot în anexă, se menționează Strategia UE în materie de droguri și se constată că „lipsa unor progrese semnificative în ceea ce privește limitarea răspândirii stupefiantelor ilicite în Europa impune o regândire radicală a abordării care, timp de decenii, nu a dus la o reducere a cererii și a ofertei de droguri".

(9) În ceea ce privește primul obiectiv al inițiativei modificate, Comisia înțelege că grupul de organizatori îi solicită să convoace o adunare transeuropeană a cetățenilor sau un forum similar pentru a discuta politicile în materie de canabis într-un context mai larg. Organizatorii nu solicită Comisiei o propunere de act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor.

(10) Articolul 11 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană și articolul 1 din Regulamentul (UE) 2019/788 le conferă cetățenilor Uniunii dreptul de a invita Comisia, în limitele competențelor sale, să prezinte o propunere corespunzătoare privind anumite chestiuni pentru care acești cetățeni consideră că este necesar un act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor.

(11) În temeiul articolului 6 alineatul (3) primul paragraf litera (c) din Regulamentul (UE) 2019/788, Comisia nu înregistrează o inițiativă cetățenească în cazul în care aceasta „depășește în mod vădit competența Comisiei de a prezenta o propunere de act juridic al Uniunii în vederea punerii în aplicare a tratatelor".

(12) În ceea ce privește primul obiectiv al inițiativei modificate, Comisia concluzionează că acesta nu îndeplinește cerința legală prevăzută la articolul 6 alineatul (3) primul paragraf litera (c) din Regulamentul (UE) 2019/788, deoarece nu solicită Comisiei să prezinte o propunere de act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor.

(13) În ceea ce privește cel de al doilea obiectiv al inițiativei modificate, articolul 168 alineatul (6) din TFUE permite Comisiei să propună, în scopurile prevăzute la articolul 168 din TFUE, o recomandare a Consiliului privind sănătatea publică. O astfel de recomandare ar putea invita statele membre: (a) „să favorizeze accesul la canabisul utilizat în scopuri medicale pe baza dovezilor științifice și a experiențelor pacienților" și (b) „să le permită acestora să transporte canabis și derivații acestuia prescriși în scop terapeutic în întreaga UE, pentru a asigura exercitarea deplină a dreptului la sănătate", atâta vreme cât, în ambele cazuri, domeniul de aplicare este limitat la utilizările legale ale canabisului. Cu toate acestea, articolul 168 din TFUE nu oferă un temei juridic pentru măsurile care implică armonizarea legislațiilor statelor membre în acest domeniu.

(14) În ceea ce privește cel de al treilea obiectiv al inițiativei modificate, articolul 173 alineatul (3), articolul 182 alineatul (1), articolul 183 și articolul 188 al doilea paragraf din TFUE ar permite, în principiu, Comisiei să propună un act juridic al Uniunii care să aloce resurse pentru cercetare.

(15) Din aceste motive, propunerea de inițiativă cetățenească ar trebui înregistrată parțial în ceea ce privește cel de al doilea și cel de al treilea obiectiv, în conformitate cu articolul 6 alineatul (4) al treilea paragraf litera (b) din Regulamentul (UE) 2019/788, deoarece numai aceste părți ale inițiativei nu se află în mod vădit în afara sferei de competență a Comisiei în ceea ce privește prezentarea unei propuneri de act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor.

([2]) Decizia-cadru 2004/757/JAI a Consiliului din 25 octombrie 2004 de stabilire a dispozițiilor minime privind elementele constitutive ale infracțiunilor și sancțiunile aplicabile în domeniul traficului ilicit de droguri (JO L 335, 11.11.2004, p. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2004/757/oj).

(16) Această concluzie nu afectează evaluarea efectuată pentru a se stabili dacă în acest caz sunt îndeplinite condițiile concrete de fond necesare pentru o acțiune din partea Comisiei, inclusiv respectarea principiilor proporționalității și subsidiarității, precum și compatibilitatea cu drepturile fundamentale.

(17) Grupul de organizatori a furnizat toate documentele necesare pentru a dovedi că îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 5 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2019/788 și a desemnat persoanele de contact în conformitate cu articolul 5 alineatul (3) primul paragraf din regulamentul respectiv.

(18) Inițiativa propusă nu este vădit abuzivă, neserioasă sau vexatorie și nici nu contravine vădit valorilor Uniunii, astfel cum sunt prevăzute la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană, sau drepturilor consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

(19) Prin urmare, inițiativa intitulată „European Cannabis Initiative" ar trebui să fie înregistrată parțial în ceea ce privește cel de al doilea și cel de al treilea obiectiv. Prin urmare, se pot colecta declarații de susținere a acestei inițiative în măsura în care aceasta vizează aceste două obiective.

(20) Concluzia conform căreia sunt îndeplinite condițiile de înregistrare parțială prevăzute la articolul 6 alineatul (4) al treilea paragraf litera (b) din Regulamentul (UE) 2019/788 nu implică confirmarea în vreun fel de către Comisie a faptului că, prin conținutul său în forma în care a fost înregistrată, inițiativa prezintă cu exactitate situația de fapt, acest lucru fiind responsabilitatea exclusivă a grupului de organizatori ai inițiativei. Conținutul inițiativei în forma în care a fost înregistrată exprimă doar punctele de vedere ale grupului de organizatori și nu se poate considera, în niciun caz, că reflectă punctele de vedere ale Comisiei,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Se înregistrează inițiativa cetățenească europeană intitulată „European Cannabis Initiative".

(2) Pentru cel de al doilea și cel de al treilea obiectiv din această inițiativă cetățenească pot fi adunate declarații de susținere, dat fiind că aceasta vizează propuneri de acte juridice ale Uniunii înaintate de Comisie în scopul punerii în aplicare a tratatelor, care:

(a) să favorizeze accesul la canabisul utilizat în scopuri medicale pe baza dovezilor științifice și a experiențelor pacienților și să le permită acestora să transporte canabis și derivații acestuia prescriși în scop terapeutic pe întreg teritoriul Uniunii, pentru a asigura exercitarea deplină a dreptului la sănătate;

(b) să aloce resursele necesare pentru cercetarea în domeniul utilizării canabisului în scopuri terapeutice.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează grupului de organizatori ai inițiativei cetățenești intitulate „European Cannabis Initiative", reprezentat de Francesca CAPUOZZO și Georg WURTH, care acționează în calitate de persoane de contact.

Adoptată la Strasbourg, 6 februarie 2024.

Pentru Comisie
Věra JOUROVÁ
Vicepreședintă